

บทที่ ๔

ผลการการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาล ตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา ระดับภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบล หนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ใน การพัฒนาองค์กร ของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการส่งเสริมการนำหลัก สัปปุริสธรรม ๗ มาประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ใช้ ค่าสถิติความถี่ (Frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (standard deviation) การวัดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มา ประยุกต์ใช้ใน การพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัด กาฬสินธุ์โดยให้คะแนน (Ratio Scale) สำหรับลักษณะคำถามประกอบด้วยข้อความที่ให้ความสำคัญ ในแต่ละด้าน การวัดระดับความสำคัญปัจจัยต่าง ๆ ใช้มาตรวัดของไลเคิร์ต (Likert' Scale) ในการ แปลผลเพื่อเขียนรายงานการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพสมรส โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

๔.๒ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการนำ หลักสัปปุริสธรรม ๗ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัด กาฬสินธุ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลัก สัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาล ตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๔ ปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาประยุ กต์ใช้ใน การพัฒนาองค์กรของ นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

๔.๕ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพ โดยใช้ค่าความถี่และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและร้อยละ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

(n=๓๗๐)

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	๒๑๕	๕๘.๑๑
	หญิง	๑๕๕	๔๑.๘๙
อายุ	๑๘-๓๐ ปี	๑๕๖	๔๒.๑๖
	๓๑-๔๐ ปี	๙๐	๒๔.๓๒
	๔๑-๕๐ ปี	๙๔	๒๕.๔๑
	๕๑ ปีขึ้นไป	๓๐	๘.๑๑
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๓๓	๖๒.๙๗
	ปริญญาตรี	๗๑	๑๙.๑๙
	สูงกว่าปริญญาตรี	๒๙	๗.๘๔
	อื่นๆ	๓๗	๑๐.๐๐
อาชีพ	ข้าราชการ	๕๓	๑๔.๓๒
	รับจ้างทั่วไป	๑๔๐	๓๗.๘๔
	เกษตรกร	๑๑๑	๓๐.๐๐
	อื่นๆ	๖๖	๑๗.๘๔
รายได้/ปี	ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๘๗	๒๓.๕๑
	๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท	๙๗	๒๖.๒๒
	๒๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท	๗๖	๒๐.๕๔
	๔๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๑๑๐	๒๙.๗๓
สถานภาพสมรส	โสด	๑๒๔	๓๓.๕๑
	แต่งงานแล้ว	๑๘๗	๕๐.๕๔
	หย่า/หม้าย/แยกกันอยู่	๕๙	๑๕.๙๕

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๑๑ มีอายุระหว่าง ๑๘-๓๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๖ มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๙๗ มีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๔ มีรายได้ ๔๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๗๓ และส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๕๔

๔.๒ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการนำ หลักสัปปุริสธรรม ๗ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์การ ของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง ๗ ด้าน โดยภาพรวม

(n=๓๗๐)

ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การ ของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ รู้สาเหตุของปัญหาและรู้จักหลักเกณฑ์ในการบริหารงาน	๓.๖๐	๐.๗๒	มาก
๒. ความเป็นผู้รู้จักผล รู้ความมุ่งหมาย และคำนึงถึงผลลัพธ์ของงาน	๓.๕๘	๐.๗๒	มาก
๓. ความเป็นผู้รู้จักตน ว่าตนเป็นใคร มีฐานะหน้าที่อะไร การรู้จักวางตน	๓.๘๓	๐.๗๑	มาก
๔. ความเป็นผู้รู้จักประมาณ คือ เป็นอยู่อย่างพอเพียง	๓.๖๖	๐.๗๒	มาก
๕. ความเป็นผู้รู้จักกาล คือรู้จักแบ่งเวลา และ รักษาเวลา	๓.๗๐	๐.๗๐	มาก
๖. ความเป็นผู้รู้จักบริษัท รู้จักสังคม ชุมชนและพวกพ้อง	๓.๗๐	๐.๗๓	มาก
๗. ความเป็นผู้รู้จักบุคคล คือ รู้จักใช้คน	๓.๓๖	๐.๙๒	ปานกลาง
รวม	๓.๖๓	๐.๖๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =๓.๖๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =๓.๓๖) ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ของความคิดเห็น เกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ

(n=๓๗๐)

ด้านธัมมัญญา (ความเป็นผู้รู้จักเหตุ)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. รู้สาเหตุของปัญหาอย่างแท้จริง	๓.๗๕	๐.๘๕	มาก
๒. รักษากฎระเบียบขององค์กร	๓.๖๒	๐.๙๑	มาก
๓. สามารถแก้ปัญหาจากสาเหตุที่มี	๓.๕๐	๐.๙๐	มาก
๔. ตัดสินใจด้วยการพิจารณาถึงสาเหตุเสมอ	๓.๕๗	๐.๙๑	มาก
๕. รู้จักใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาโดยพิจารณาถึงเหตุเสมอ	๓.๕๖	๐.๙๖	มาก
รวม	๓.๖๐	๐.๗๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =๓.๖๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักผล

(n=๓๗๐)

ด้านอัตถ์ญญา (ความเป็นผู้รู้จักผล)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. การใช้สติปัญญาในการพิจารณาถึงผลลัพธ์ที่จะตามมา	๓.๖๘	๐.๘๓	มาก
๒. การคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานภายในองค์กร	๓.๖๐	๐.๘๘	มาก
๓. เอาผลลัพธ์ที่ได้ มาใช้ในการวางแผนในการพัฒนาองค์กร	๓.๕๔	๐.๙๕	มาก
๔. มีเหตุผลทำให้เป็นที่เคารพต่อคนภายในองค์กรและคนทั่วไป	๓.๕๒	๐.๙๔	มาก
๕. รู้จักใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาโดยคำนึงถึงผลกระทบเสมอ	๓.๕๖	๐.๙๖	มาก
รวม	๓.๕๘	๐.๗๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักผลอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้าน ความเป็นผู้รู้จักตน

(n=๓๗๐)

ด้านอัตตัญญา (ความเป็นผู้รู้จักตน)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. ผู้นำรู้จักในหน้าที่ที่ตนปฏิบัติ	๔.๐๒	๐.๘๕	มาก
๒. ผู้นำรู้จักปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี	๓.๗๕	๐.๘๖	มาก
๓. ผู้นำมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	๓.๖๘	๐.๙๔	มาก
๔. ผู้นำไม่ละทิ้งประเพณีวัฒนธรรมเดิมของตน	๓.๘๙	๐.๙๙	มาก
๕. รู้จักวางตนให้น่าเคารพนับถือ	๓.๘๐	๐.๙๙	มาก
รวม	๓.๘๓	๐.๗๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักตน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักตนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักประมาณ

(n=๓๗๐)

ด้านมัตตัญญูตา (ความเป็นผู้รู้จักประมาณ)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. ผู้นำมีความพอดีในการทำงาน	๓.๘๐	๐.๘๖	มาก
๒. ผู้นำมีความพอเพียงในการดำเนินชีวิต	๓.๖๘	๐.๘๘	มาก
๓. ผู้นำมีความโปร่งใสสามารถเข้าไปตรวจสอบได้	๓.๖๕	๑.๐๐	มาก
๔. ผู้นำเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว	๓.๖๕	๐.๙๗	มาก
๕. ผู้นำรู้ความต้องการของคนภายในองค์กรและนอกองค์กรเป็นอย่างดี	๓.๕๑	๐.๙๖	มาก
รวม	๓.๖๖	๐.๗๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๖$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชน มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักประมาณ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้าน ความเป็นผู้รู้จักกาล

(n=๓๗๐)

ด้านกัลยาณุตตา (ความเป็นผู้รู้จักกาล)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. ผู้นำรู้ชัดในหน้าที่ที่ตนจะต้องทำ	๓.๙๐	๐.๘๗	มาก
๒. ผู้นำรู้ชัดถึงกาลเทศะในการปฏิบัติหน้าที่	๓.๘๑	๐.๘๗	มาก
๓. เป็นคนตรงต่อเวลารู้จักรักษาเวลาในเวลางาน	๓.๖๙	๐.๙๘	มาก
๔. สามารถทำงานแข่งกับเวลาได้เป็นอย่างดี	๓.๕๙	๐.๘๙	มาก
๕. สามารถใช้เวลาที่ดำรงตำแหน่งดำเนินนโยบายได้ อย่างเหมาะสม	๓.๕๐	๐.๘๗	มาก
รวม	๓.๗๐	๐.๗๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักกาล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักกาล อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้าน ความเป็นผู้รู้จักบริษัท

(n=๓๗๐)

ด้านปรัญญุต (ความเป็นผู้รู้จักบริษัท)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. ผู้นำมีอธยาศัยดีและเป็นทีไว้วางใจแก่สังคมชุมชนได้เป็นอย่างดี	๓.๘๕	๐.๘๕	มาก
๒. เข้าใจถึงสังคม ชุมชนนั้นๆเป็นอย่างดี	๓.๖๗	๐.๙๒	มาก
๓. สามารถสร้างความสามัคคีให้เกิดแก่สังคมนั้นๆได้เป็นอย่างดี	๓.๖๒	๐.๙๕	มาก
๔. สามารถประสานงานกับองค์กรอื่นๆได้เป็นอย่างดี	๓.๖๔	๐.๙๑	มาก
๕. ผู้นำมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลากรภายในองค์กรและคนทั่วไปได้เป็นอย่างดี	๓.๖๘	๐.๙๔	มาก
รวม	๓.๗๐	๐.๗๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักบริษัท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักบริษัท อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.ของความคิดเห็น เกี่ยวกับด้านความเป็น
ผู้รู้จักบุคคล

(n=๓๗๐)

ด้านบุคคลโปรปรียญตา (ความเป็นผู้รู้จักบุคคล)	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
๑. สรรหาคนที่มีความสามารถเข้าทำงาน	๓.๓๘	๑.๐๙	ปานกลาง
๒. รู้จักใช้คนให้ตรงกับงาน	๓.๔๗	๑.๐๒	มาก
๓. ให้โอกาสบุคคลทั่วไปเข้าทำงาน	๓.๓๑	๑.๑๖	ปานกลาง
๔. จัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรสม่ำเสมอ	๓.๒๘	๑.๐๙	ปานกลาง
๕. สามารถใช้คนภายในองค์กรได้อย่างเหมาะสม	๓.๓๙	๑.๐๕	ปานกลาง
รวม	๓.๓๖	๐.๙๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๖$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ข้อรู้จักใช้คนให้ตรงกับงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๔๗$) ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ใน ๗ ด้านคือ ด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ ด้านความเป็นผู้รู้จักผล ด้านความเป็นผู้รู้จักตน ด้านความเป็นผู้รู้จักประมาณ ด้านความเป็นผู้รู้จักเวลา ด้านความเป็นผู้รู้จักชุมชน ด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล โดยได้จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพ สมรส แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) โดยได้แสดงรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีระดับ ความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลัก
สัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการ
พัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม
เพศ มีรายละเอียดดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับความคิดเห็นของประชาชน	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
๑. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ชาย	๓.๖๘	๐.๗๓๗	๒.๕๕๒*	๐.๐๑๑
	หญิง	๓.๔๙	๐.๖๘๓		
๒. ความเป็นผู้รู้จักผล	ชาย	๓.๖๙	๐.๗๑๓	๓.๗๑๐**	๐.๐๐๐
	หญิง	๓.๔๒	๐.๗๐๑		
๓. ความเป็นผู้รู้จักตน	ชาย	๓.๙๐	๐.๖๙๙	๒.๒๓๘*	๐.๐๒๖
	หญิง	๓.๗๓	๐.๗๒๕		
๔. ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ชาย	๓.๗๔	๐.๗๑๐	๒.๕๑๑*	๐.๐๑๒
	หญิง	๓.๕๕	๐.๗๒๔		
๕. ความเป็นผู้รู้จักกาล	ชาย	๓.๗๙	๐.๖๗๙	๓.๐๐๗**	๐.๐๐๓
	หญิง	๓.๕๗	๐.๗๑๒		
๖. ความเป็นผู้รู้จักบริษัท	ชาย	๓.๘๑	๐.๗๓๖	๓.๖๓๖**	๐.๐๐๐
	หญิง	๓.๕๓	๐.๗๐๔		
๗. ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ชาย	๓.๕๓	๐.๙๓๔	๔.๑๒๒**	๐.๐๐๐
	หญิง	๓.๑๔	๐.๘๖๐		
ภาพรวม	ชาย	๓.๗๓	๐.๖๓๙	๓.๗๔๘**	๐.๐๐๐
	หญิง	๓.๔๙	๐.๖๐๔		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมี ความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตาม
หลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน (F=๓.๗๔๘, sig=๐.๐๐) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑
จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกันมี ความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลัก
สัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ ระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการ
พัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์จำแนกตาม
อายุ มีรายละเอียดดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับภาวะผู้นำตามหลัก สัปปุริสธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๑.ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ภายในกลุ่ม	๑.๗๗๓	๓	๐.๕๙๑	๑.๑๔๐	๐.๓๓๓
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๙.๗๐๗	๓๖๖	๐.๕๑๘		
	รวม	๑๙๑.๔๘๐	๓๖๙			
๒.ความเป็นผู้รู้จักผล	ภายในกลุ่ม	๓.๔๕๔	๓	๑.๑๕๑	๒.๒๔๑	๐.๐๘๓
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๘.๐๒๑	๓๖๖	๐.๕๑๔		
	รวม	๑๙๑.๔๗๖	๓๖๙			
๓.ความเป็นผู้รู้จักตน	ภายในกลุ่ม	๕.๘๗๙	๓	๑.๙๖๐	๓.๙๔๐*	๐.๐๐๙
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๒.๐๔๐	๓๖๖	๐.๔๙๗		
	รวม	๑๘๗.๙๑๙	๓๖๙			
๔.ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ภายในกลุ่ม	๔.๒๑๖	๓	๑.๔๐๕	๒.๗๔๕*	๐.๐๔๓
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๗.๔๐๓	๓๖๖	๐.๕๑๒		
	รวม	๑๙๑.๖	๓๖๙			
๕.ความเป็นผู้รู้จักกาล	ภายในกลุ่ม	๓.๔๘๐	๓	๑.๑๖๐	๒.๓๘๙	๐.๐๖๙
	ระหว่างกลุ่ม	๑๗๗.๗๔๐	๓๖๖	๐.๔๘๖		
	รวม	๑๘๑.๒๒๐	๓๖๙			
๖.ความเป็นผู้รู้จักบริษัท	ภายในกลุ่ม	๕.๖๗๖	๓	๑.๘๙๒	๓.๕๗๘*	๐.๐๑๔
	ระหว่างกลุ่ม	๑๙๓.๕๓๖	๓๖๖	๐.๕๒๙		
	รวม	๑๙๙.๒๑๑	๓๖๙			
๗.ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ภายในกลุ่ม	๘.๐๘๖	๓	๒.๖๙๕	๓.๒๒๑*	๐.๐๒๓
	ระหว่างกลุ่ม	๓๐๖.๒๙๘	๓๖๖	๐.๘๓๗		
	รวม	๓๑๔.๓๘๓	๓๖๙			
รวมทั้งหมด	ภายในกลุ่ม	๔.๒๕๑	๓	๑.๔๑๗	๓.๕๘๕*	๐.๐๑๔
	ระหว่างกลุ่ม	๑๔๔.๖๖๕	๓๖๖	๐.๓๙๕		
	รวม	๑๔๘.๙๑๖	๓๖๙			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมี ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ($F=3.555$, $sig=0.014$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านแล้วพบว่า ด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ ด้านความเป็นผู้รู้จักผล ด้านความเป็นผู้รู้จักกาล ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันทุกด้าน

จึงทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใน ทุกด้าน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๒

ตารางที่ ๔.๑๒ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ในทุกด้าน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

อายุ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		๑๘-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๓.๗๑	๓.๖๑	๓.๖๔	๓.๓๐
๑๘-๓๐ ปี	๓.๗๑	-	๐.๑	๐.๐๗	๐.๔๑*
๓๑-๔๐ ปี	๓.๖๑	-	-	-๐.๐๓	๐.๓๑*
๔๑-๕๐ ปี	๓.๖๔	-	-	-	๐.๓๔*
๕๑ ปีขึ้นไป	๓.๓๐	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระหว่าง ๑๘-๓๐, ๓๑-๔๐, ๔๑-๕๐ ปี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักตน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๓

ตารางที่ ๔.๑๓ ทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักตน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

อายุ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		๑๘-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๓.๔๓	๓.๗๓	๓.๕๐	๓.๘๓
๑๘-๓๐ ปี	๓.๔๓	-	๐.๒๐*	๐.๔๓	๐.๑๐*
๓๑-๔๐ ปี	๓.๗๓	-	-	๐.๒๓	-๐.๑๐
๔๑-๕๐ ปี	๓.๕๐	-	-	-	-๐.๓๓*
๕๑ ปีขึ้นไป	๓.๘๓	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระหว่าง ๑๘-๓๐ ปี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มากกว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปีและประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปี ขึ้นไป ส่วนประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในด้านความเป็นผู้รู้จักประมาณ จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๔

ตารางที่ ๔.๑๔ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักประมาณ จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

อายุ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		๑๘-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๓.๗๔	๓.๖๒	๓.๖๗	๓.๓๓
๑๘-๓๐ ปี	๓.๗๔	-	๐.๑๒	๐.๐๗	๐.๔๑*
๓๑-๔๐ ปี	๓.๖๒	-	-	-๐.๐๕	๐.๒๙
๔๑-๕๐ ปี	๓.๖๗	-	-	-	๐.๓๔*
๕๑ ปีขึ้นไป	๓.๓๓	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๑๘-๓๐, ๔๑-๕๐ ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักบริษัท จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๕

ตารางที่ ๔.๑๕ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักบริษัท จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

อายุ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		๑๘-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๓.๗๕	๓.๗๓	๓.๖๙	๓.๒๙
๑๘-๓๐ ปี	๓.๗๕	-	๐.๐๒	๐.๐๖	๐.๔๖*
๓๑-๔๐ ปี	๓.๗๓	-	-	๐.๐๔	๐.๔๔*
๔๑-๕๐ ปี	๓.๖๙	-	-	-	๐.๔๐*
๕๑ ปีขึ้นไป	๓.๒๙	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระหว่าง ๑๘-๓๐, ๓๑-๔๐, ๔๑-๕๐ ปี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์ การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มากกว่าประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักบุคคล จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๖ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ ในด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

อายุ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		๑๘-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๓.๔๗	๓.๓๖	๓.๓๔	๒.๙๑
๑๘-๓๐ ปี	๓.๔๗	-	๐.๑๑	๐.๑๓	๐.๕๖*
๓๑-๔๐ ปี	๓.๓๖	-	-	๐.๐๒	๐.๕๕*
๔๑-๕๐ ปี	๓.๓๔	-	-	-	๐.๔๓*
๕๑ ปีขึ้นไป	๒.๙๑	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระหว่าง ๑๘-๓๐, ๓๑-๔๐, ๔๑-๕๐ ปี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าปร ะชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๕๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลัก
สัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ ระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการ
พัฒนาองค์การ ของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนก
ตามระดับการศึกษา แสดงรายละเอียดดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับภาวะผู้นำตาม หลักสัปปุริสธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
๑.ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ภายในกลุ่ม	๔.๗๑๒	๓	๑.๕๗๑	๓.๐๗๘*	๐.๐๒๘
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๖.๗๖๘	๓๓๖	๐.๕๑๐		
	รวม	๑๙๑.๔๘๐	๓๖๙			
๒.ความเป็นผู้รู้จักผล	ภายในกลุ่ม	๘.๓๖๙	๓	๒.๗๙๐	๕.๕๗๖**	๐.๐๐๑
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๓.๑๐๖	๓๓๖	๐.๕๐๐		
	รวม	๑๙๑.๔๗๖	๓๖๙			
๓.ความเป็นผู้รู้จักตน	ภายในกลุ่ม	๓.๐๓๙	๓	๑.๐๑๓	๒.๐๐๕	๐.๑๑๓
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๔.๘๘๐	๓๓๖	๐.๕๐๕		
	รวม	๑๘๗.๙๑๙	๓๖๙			
๔.ความเป็นผู้รู้จัก ประมาณ	ภายในกลุ่ม	๖.๘๖๙	๓	๒.๒๙๐	๔.๕๓๖**	๐.๐๐๔
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๔.๗๕๐	๓๓๖	๐.๕๐๕		
	รวม	๑๙๑.๖๑๙	๓๖๙			
๕. ความเป็นผู้รู้จักกาล	ภายในกลุ่ม	๑๐.๐๘๒	๓	๓.๓๖๑	๗.๑๘๗**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๑๗๑.๑๓๘	๓๓๖	๐.๕๐๘		
	รวม	๑๘๑.๒๒๐	๓๖๙			
๖.ความเป็นผู้รู้จักบริษัท	ภายในกลุ่ม	๑๔.๖๙๑	๓	๔.๘๙๗	๙.๗๑๓**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๔.๕๒๐	๓๓๖	๐.๕๐๔		
	รวม	๑๙๙.๒๑๑	๓๖๙			
๗.ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ภายในกลุ่ม	๒๙.๓๓๙	๓	๙.๗๘๐	๑๒.๕๕๗**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๒๘๕.๐๔๕	๓๓๖	๐.๗๗๙		
	รวม	๓๑๔.๓๘๓	๓๖๙			
รวมทั้งหมด	ภายในกลุ่ม	๙.๕๕๘	๓	๓.๑๘๖	๘.๓๖๗**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๑๓๙.๓๕๘	๓๓๖	๐.๓๘๑		
	รวม	๑๔๘.๙๑๖	๓๖๙			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ($F=๘.๓๖๗$, $sig=๐.๐๐$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านแล้วพบว่า ด้านความเป็นผู้รู้จักตนไม่แตกต่างกัน ($F=๒.๐๐๕$, $sig= ๐.๑๑๓$) ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันทุกด้าน ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใน ทุกด้าน โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๘

ตารางที่ ๔.๑๘ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ใน ทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ต่ำกว่า	ปริญญาดรี	สูงกว่า	อื่นๆ
		ปริญญาดรี		ปริญญาดรี	
		๓.๖๙	๓.๕๙	๓.๘๙	๓.๑๙
ต่ำกว่าปริญญาดรี	๓.๖๙	-	๐.๑๐	-๐.๒๐	๐.๕๐*
ปริญญาดรี	๓.๕๙	-	-	-๐.๓๐*	๐.๔๐*
สูงกว่าปริญญาดรี	๓.๘๙	-	-	-	๐.๗๐*
อื่นๆ	๓.๑๙	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาดรีและสูงกว่าปริญญาดรี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาดรี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาดรี และมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักเหตุ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๙

ตารางที่ ๔.๑๙ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ใน ด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	อื่นๆ
		๓.๖๕	๓.๕๕	๓.๗๓	๓.๖๐
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๖๕	-	๐.๑	-๐.๐๘	๐.๐๕*
ปริญญาตรี	๓.๕๕	-	-	-๐.๑๘	-๐.๐๕
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๗๓	-	-	-	๐.๑๓*
อื่นๆ	๓.๖๐	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักผล โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๒๐

ตารางที่ ๔.๒๐ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักผล จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	อื่นๆ
		๓.๖๓	๓.๕๐	๓.๘๓	๓.๒๐
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๖๓	-	๐.๑๓	-๐.๒	๐.๔๓*
ปริญญาตรี	๓.๕๐	-	-	-๐.๓๓*	๐.๐๓*
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๘๓	-	-	-	๐.๖๓*
อื่นๆ	๓.๒๐	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักประมาณ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๒๑

ตารางที่ ๔.๒๑ ทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักประมาณ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ต่ำกว่า	ปริญญาดรี	สูงกว่า	อื่นๆ
		ปริญญาดรี		ปริญญาดรี	
		๓.๗๑	๓.๖๗	๓.๗๕	๓.๒๕
ต่ำกว่าปริญญาดรี	๓.๗๑	-	๐.๐๔	-๐.๐๔	๐.๔๖*
ปริญญาดรี	๓.๖๗	-	-	-๐.๐๘	๐.๔๒*
สูงกว่าปริญญาดรี	๓.๗๕	-	-	-	๐.๐๕*
อื่นๆ	๓.๒๕	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาดรี,ปริญญาดรี และสูงกว่าปริญญาดรี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในด้านความเป็นผู้รู้จักกาลเวลา จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๒๒

ตารางที่ ๔.๒๒ ทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักกาลเวลา จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	อื่นๆ
		๓.๗๕	๓.๖๗	๓.๙๗	๓.๒๕
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๗๕	-	๐.๐๘	-๐.๒๒	๐.๐๕*
ปริญญาตรี	๓.๖๗	-	-	-๐.๐๓*	๐.๔๒*
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๙๗	-	-	-	๐.๗๒*
อื่นๆ	๓.๒๕	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักบริษัท จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๒๓

ตารางที่ ๔.๒๓ ทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักบริษัท จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	อื่นๆ
		๓.๗๖	๓.๖๔	๓.๙๗	๓.๑๕
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๗๖	-	๐.๑๒	-๐.๒๑	๐.๖๑*
ปริญญาตรี	๓.๖๔	-	-	-๐.๓๓*	๐.๔๙*
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๙๗	-	-	-	๐.๘๒*
อื่นๆ	๓.๑๕	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่น ๆ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๒๔

ตารางที่ ๔.๒๔ ทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ ในด้าน ความเป็นผู้ รู้จักบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	อื่นๆ
		๓.๔๕	๓.๓๑	๓.๘๐	๒.๕๙
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๔๕	-	๐.๑๔	-๐.๓๕*	๐.๘๖*
ปริญญาตรี	๓.๓๑	-	-	-๐.๔๙*	๐.๗๒*
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๘๐	-	-	-	๑.๒๑*
อื่นๆ	๒.๕๙	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลัก
สัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาล ตำบลหนองสอ อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๕ ระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการ
พัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม
อาชีพ แสดงรายละเอียดดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับภาวะผู้นำตาม หลักสัปปุริสธรรม๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
๑.ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ภายในกลุ่ม	๓.๙๑๗	๓	๑.๓๐๖	๒.๕๔๘	๐.๐๕๖
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๗.๕๖๓	๓๖๖	๐.๕๑๒		
	รวม	๑๙๑.๔๘๐	๓๖๙			
๒.ความเป็นผู้รู้จักผล	ภายในกลุ่ม	๙.๑๔๑	๓	๓.๐๔๗	๖.๑๑๖**	๐.๐๐๐
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๒.๓๓๔	๓๖๖	๐.๔๙๘		
	รวม	๑๙๑.๔๗๖	๓๖๙			
๓.ความเป็นผู้รู้จักตน	ภายในกลุ่ม	๖.๔๑๑	๓	๒.๑๓๗	๔.๓๐๙**	๐.๐๐๕
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๑.๕๐๘	๓๖๖	๐.๔๙๖		
	รวม	๑๘๗.๙๑๙	๓๖๙			
๔. ความเป็นผู้รู้จัก ประมาณ	ภายในกลุ่ม	๔.๙๗๖	๓	๑.๖๕๙	๓.๒๕๒*	๐.๐๒๒
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๖.๖๔๓	๓๖๖	๐.๕๑๐		
	รวม	๑๙๑.๖๑๙	๓๖๙			
๕.ความเป็นผู้รู้จักกาล	ภายในกลุ่ม	๗.๒๖๖	๓	๒.๔๒๒	๕.๐๙๖**	๐.๐๐๒
	ระหว่างกลุ่ม	๑๗๓.๙๕๕	๓๖๖	๐.๔๗๕		
	รวม	๑๘๑.๒๒๐	๓๖๙			
๖.ความเป็นผู้รู้จักบริษัท	ภายในกลุ่ม	๙.๓๕๓	๓	๓.๑๑๘	๖.๐๑๐**	๐.๐๐๑
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๙.๘๕๘	๓๖๖	๐.๕๑๙		
	รวม	๑๙๙.๒๑๑	๓๖๙			
๗.ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ภายในกลุ่ม	๘.๗๕๕	๓	๒.๙๑๘	๓.๔๙๕*	๐.๐๑๖
	ระหว่างกลุ่ม	๓๐๕.๖๒๘	๓๖๖	๐.๘๓๕		
	รวม	๓๑๔.๓๘๓	๓๖๙			
รวมทั้งหมด	ภายในกลุ่ม	๖.๕๗๗	๓	๒.๑๙๒	๕.๖๓๗**	๐.๐๐๑
	ระหว่างกลุ่ม	๑๔๒.๓๓๙	๓๖๖	๐.๓๘๙		
	รวม	๑๔๘.๙๑๖	๓๖๙			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ($F=๕.๖๓๗$, $sig=๐.๐๐๑$) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ ไม่แตกต่างกัน ($F=๒.๕๔๘$, $sig=๐.๐๕๖$) ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันทุกด้าน

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใน ทุกด้าน โดยจำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๒๖ ตารางที่ ๔.๒๖ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ใน ทุกด้าน จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

($n=๓๗๐$)

อาชีพ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ข้าราชการ	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร	อื่นๆ
		๓.๖๒	๓.๖๒	๓.๘๐	๓.๔๐
ข้าราชการ	๓.๖๒	-	๐.๐๐	-๐.๑๘	๐.๒๒
รับจ้างทั่วไป	๓.๖๒	-	-	-๐.๑๘*	๐.๒๒*
เกษตรกร	๓.๘๐	-	-	-	๐.๔๐*
อื่นๆ	๓.๔๐	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง ทั่วไปมีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาล ตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรและมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตร มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนา องค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชน ที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้ จักผล จำแนกตาม อาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียด ดังตารางที่ ๔.๒๗

ตารางที่ ๔.๒๗ ทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักผล จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธี ผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

อาชีพ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ข้าราชการ	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร	อื่นๆ
		๓.๕๗	๓.๕๕	๓.๗๘	๓.๓๒
ข้าราชการ	๓.๕๗	-	๐.๐๒	-๐.๒๑	๐.๒๕
รับจ้างทั่วไป	๓.๕๕	-	-	-๐.๒๓*	๐.๒๓*
เกษตรกร	๓.๗๘	-	-	-	๐.๔๖*
อื่นๆ	๓.๓๒	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำ ตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอ เมือง จังหวัดกาฬสินธุ์น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร และมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ ประชาชนที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนา องค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชน ที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็น รายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักตน จำแนกตาม อาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียด ดังตารางที่ ๔.๒๘

ตารางที่ ๔.๒๘ ทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักตน จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธี ผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

อาชีพ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ข้าราชการ	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร	อื่นๆ
		๓.๗๒	๓.๗๔	๔.๐๒	๓.๖๗
ข้าราชการ	๓.๗๒	-	-๐.๐๗	-๐.๓*	๐.๐๕
รับจ้างทั่วไป	๓.๗๔	-	-	-๐.๒๓*	๐.๑๒
เกษตรกร	๔.๐๒	-	-	-	๐.๓๕*
อื่นๆ	๓.๖๗	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ เป็นข้าราชการ และรับจ้าง ทั่วไป มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของ นายกเทศมนตรี เทศบาล ตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วน ประชาชน ที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตาม หลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนา องค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชน ที่มีอาชีพอื่นๆอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักประมาณ โดย
จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)
รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๒๙

ตารางที่ ๔.๒๙ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักประมาณ โดยจำแนกตามอาชีพ
ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

อาชีพ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ข้าราชการ	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร	อื่นๆ
		๓.๖๙	๓.๖๓	๓.๘๐	๓.๔๖
ข้าราชการ	๓.๖๙	-	๐.๐๖	-๐.๑๑	๐.๒๓
รับจ้างทั่วไป	๓.๖๓	-	-	-๐.๑๗	๐.๑๗
เกษตรกร	๓.๘๐	-	-	-	๐.๓๔*
อื่นๆ	๓.๔๖	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๙ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ เกษตรกรมีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำ
ตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอ
เมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในด้านความเป็นผู้รู้จักกาลเวลาโดยจำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๓๐

ตารางที่ ๔.๓๐ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักกาลเวลา โดยจำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

อาชีพ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ข้าราชการ	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร	อื่นๆ
		๓.๖๗	๓.๗๓	๓.๘๔	๓.๔๓
ข้าราชการ	๓.๖๗	-	-๐.๐๖	-๐.๑๗	๐.๒๔
รับจ้างทั่วไป	๓.๗๓	-	-	-๐.๑๑	๐.๓๐*
เกษตรกร	๓.๘๔	-	-	-	๐.๔๑*
อื่นๆ	๓.๔๓	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปและประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักบริษัท โดยจำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๓๑

ตารางที่ ๔.๓๑ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักบริษัท โดยจำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(๓๗๐)

อาชีพ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ข้าราชการ	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร	อื่นๆ
		๓.๗๒	๓.๖๙	๓.๘๖	๓.๓๙
ข้าราชการ	๓.๗๒	-	๐.๐๓	-๐.๑๔	๐.๓๓*
รับจ้างทั่วไป	๓.๖๙	-	-	-๐.๑๗	๐.๓๐*
เกษตรกร	๓.๘๖	-	-	-	๐.๔๗*
อื่นๆ	๓.๓๙	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ ส่วนประชาชน ที่มีอาชีพรับจ้าง ทั่วไปและอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กรของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักบุคคล โดยจำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๓๒

ตารางที่ ๔.๓๒ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ในด้าน ความเป็นผู้รู้จักบุคคล โดยจำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

(n=๓๗๐)

อาชีพ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ข้าราชการ	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร	อื่นๆ
		๓.๔๐	๓.๓๐	๓.๕๗	๓.๑๓
ข้าราชการ	๓.๔๐	-	๐.๑๐	-๐.๑๗	๐.๒๗
รับจ้างทั่วไป	๓.๓๐	-	-	-๐.๒๗*	๐.๑๗
เกษตรกร	๓.๕๗	-	-	-	๐.๔๔*
อื่นๆ	๓.๑๓	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาล ตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลัก
สัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๓ ระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการ
พัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม
รายได้ แสดงรายละเอียดดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับภาวะผู้นำตาม หลักสัปปุริสธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๑.ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ภายในกลุ่ม	๐.๙๙๙	๓	๐.๓๓๓	๐.๖๔๐	๐.๕๙๐
	ระหว่างกลุ่ม	๑๙๐.๔๘๑	๓๖๖	๐.๕๒๐		
	รวม	๑๙๑.๔๘๐	๓๖๙			
๒.ความเป็นผู้รู้จักผล	ภายในกลุ่ม	๒.๐๒๘	๓	๐.๖๗๖	๑.๓๐๖	๐.๒๗๒
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๙.๔๔๘	๓๖๖	๐.๕๑๘		
	รวม	๑๙๑.๔๗๖	๓๖๙			
๓.ความเป็นผู้รู้จักตน	ภายในกลุ่ม	๐.๔๙๙	๓	๐.๑๖๖	๐.๓๒๕	๐.๘๐๗
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๑.๔๒๐	๓๖๖	๐.๕๑๒		
	รวม	๑๘๑.๙๑๙	๓๖๙			
๔.ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ภายในกลุ่ม	๒.๖๗๗	๓	๐.๘๙๒	๑.๗๒๘	๐.๑๖๑
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๘.๙๔๒	๓๖๖	๐.๕๑๖		
	รวม	๑๙๑.๖๑๙	๓๖๙			
๕.ความเป็นผู้รู้จักกาล	ภายในกลุ่ม	๑.๕๒๘	๓	๐.๕๐๙	๑.๐๓๘	๐.๓๗๖
	ระหว่างกลุ่ม	๑๗๙.๖๙๒	๓๖๖	๐.๔๙๑		
	รวม	๑๘๑.๒๒๐	๓๖๙			
๖.ความเป็นผู้รู้จักบริษัท	ภายในกลุ่ม	๓.๔๗๔	๓	๑.๑๕๘	๒.๑๖๕	๐.๐๙๒
	ระหว่างกลุ่ม	๑๙๕.๗๓๗	๓๖๖	๐.๕๓๕		
	รวม	๑๙๙.๒๑๑	๓๖๙			
๗.ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ภายในกลุ่ม	๑.๔๔๓	๓	๐.๔๘๑	๐.๕๖๒	๐.๖๔๐
	ระหว่างกลุ่ม	๓๑๒.๙๔๐	๓๖๖	๐.๘๕๕		
	รวม	๓๑๔.๓๘๓	๓๖๙			
รวมทั้งหมด	ภายในกลุ่ม	๑.๔๘๙	๓	๐.๔๙๖	๑.๒๓๓	๐.๒๙๘
	ระหว่างกลุ่ม	๑๔๗.๔๒๗	๓๖๖	๐.๔๐๓		
	รวม	๑๔๘.๙๑๖	๓๖๙			

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F=๑.๒๓๓$, $sig= ๐.๒๙๘$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๖ ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลัก
สัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาล ตำบลหนองสอ อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๔ ระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการ
พัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม
สถานภาพสมรส แสดงรายละเอียดดังนี้

(n=๓๗๐)

ระดับภาวะผู้นำตาม หลักสัปปุริสธรรม๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
๑.ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ภายในกลุ่ม	๐.๘๐๙	๒	๐.๔๐๔	๐.๗๗๘	๐.๔๖๐
	ระหว่างกลุ่ม	๑๙๐.๖๗๑	๓๖๗	๐.๕๒๐		
	รวม	๑๙๑.๔๘๐	๓๖๙			
๒.ความเป็นผู้รู้จักผล	ภายในกลุ่ม	๑.๒๘๑	๒	๐.๖๔๑	๑.๒๓๖	๐.๒๙๒
	ระหว่างกลุ่ม	๑๙๐.๑๙๔	๓๖๗	๐.๕๑๘		
	รวม	๑๙๑.๔๗๖	๓๖๙			
๓.ความเป็นผู้รู้จักตน	ภายในกลุ่ม	๑.๘๕๖	๒	๐.๙๒๘	๑.๘๓๐	๐.๑๖๒
	ระหว่างกลุ่ม	๑๘๖.๐๖๓	๓๖๗	๐.๕๐๗		
	รวม	๑๘๗.๙๑๙	๓๖๙			
๔. ความเป็นผู้รู้จัก ประมาณ	ภายในกลุ่ม	๑.๓๔๕	๒	๐.๖๗๓	๑.๒๙๘	๐.๒๗๔
	ระหว่างกลุ่ม	๑๙๐.๒๗๔	๓๖๗	๐.๕๑๘		
	รวม	๑๙๑.๖๑๙	๓๖๙			
๕.ความเป็นผู้รู้จักกาล	ภายในกลุ่ม	๑.๔๒๑	๒	๐.๗๑๐	๑.๔๕๐	๐.๒๓๖
	ระหว่างกลุ่ม	๑๗๙.๗๙๙	๓๖๗	๐.๔๙๐		
	รวม	๑๘๑.๒๒๐	๓๖๙			
๖.ความเป็นผู้รู้จักบริษัท	ภายในกลุ่ม	๑.๘๐๙	๒	๐.๙๐๔	๑.๖๘๑	๐.๑๘๘
	ระหว่างกลุ่ม	๑๙๗.๔๐๒	๓๖๗	๐.๕๓๘		
	รวม	๑๙๙.๒๑๑	๓๖๙			
๗.ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ภายในกลุ่ม	๑.๘๕๘	๒	๐.๙๒๙	๑.๐๙๑	๐.๓๓๗
	ระหว่างกลุ่ม	๓๑๒.๕๒๕	๓๖๗	๐.๘๕๒		
	รวม	๓๑๔.๓๘๓	๓๖๙			
รวมทั้งหมด	ภายในกลุ่ม	๑.๒๕๒	๒	๐.๖๒๖	๑.๕๕๖	๐.๒๑๒
	ระหว่างกลุ่ม	๑๔๗.๖๖๔	๓๖๗	๐.๔๐๒		
	รวม	๑๔๘.๙๑๖	๓๖๙			

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพ สมรสต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบล อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F=๑.๕๕๖$, $sig=๐.๒๑๒$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านแล้วพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

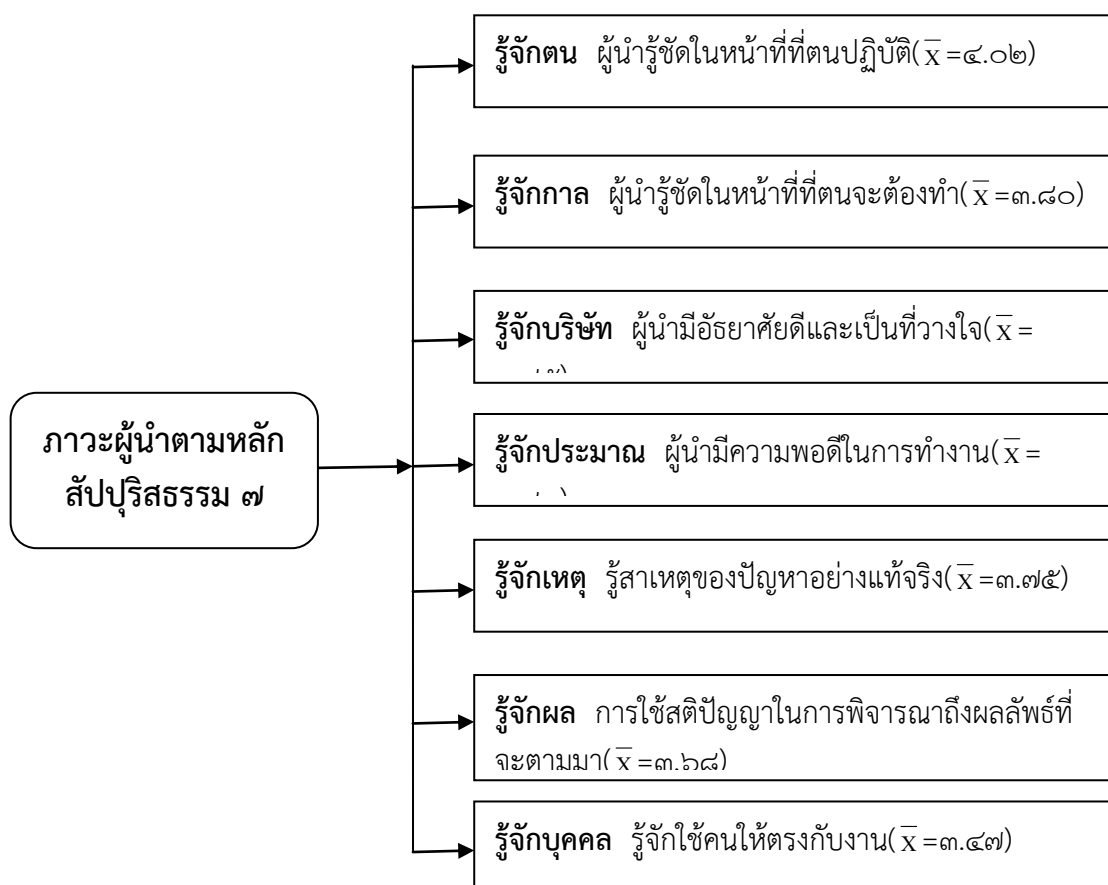
๔.๔ ปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการ พัฒนางค์การของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ ๔.๓๕ ปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการ พัฒนางค์การของ นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ปัญหา	ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการ พัฒนา องค์การของเทศบาลตำบลหนองสอ
๑. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ บางครั้งผู้นำเทศบาลตำบลก็ยังหาสาเหตุ ของปัญหาที่แท้จริงไม่ได้ จนทำให้เกิดการ แก้ปัญหาที่ไม่ตรงสาเหตุ ทำให้ปัญหานั้น เรื้อรัง	ผู้นำควรประชุมหารือกับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย รวมถึงประชาชนภายในเขตเทศบาลเพื่อที่จะหาหรือ และหาแนวทางร่วมกันแก้ปัญหาอย่างถูกวิธีและ แก้ไขปัญหาย่างตรงจุด
๒. ความเป็นผู้รู้จักผล รู้ความมุ่งหมาย บุคลากรในเทศบาลตำบลบางคนยังขาด เหตุผลในการปฏิบัติงาน หาเป้าหมายของ งานไม่ได้ เลยส่งผลให้งานที่ทำออกมาไม่ดี เท่าที่ควร	ผู้นำเทศบาลตำบลควรสั่งงานแล้วบอกเป้าหมาย ของงานให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ใหม่ๆแก่บุคลากรภายในองค์การในการทำงาน
๓. ความเป็นผู้รู้จักตน ว่าฐานะหน้าที่เป็น อะไร บางครั้งผู้นำก็ทำตัวเหมือนว่า จะทำอะไร ก็ได้ภายในชุมชน เพราะว่าเราเป็นใหญ่ ไม่ได้ คำนึงถึงความคิดของคนภายในชุมชน	ผู้นำควรนึกเสมอว่า การที่เราเข้ามาอยู่ในที่นี่ได้ ก็เพราะประชาชน ควรที่จะสร้างประโยชน์ให้เกิด แก่ส่วนรวมให้มากและวางตัวให้เหมาะสม
๔. ความเป็นผู้รู้จักประมาณตนหรือความ พอดี ผู้นำควรเป็นตัวอย่างให้กับบุคลากร ภายในองค์การ และ ประชาชนในเรื่อง งามของ ความพอดี พอเพียงในการดำเนินชีวิตและ ส่งเสริมแนวทางในการนำเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้	เทศบาลตำบลควรตระหนักถึงแนวพระราชดำรัส ของพระเจ้าอยู่หัวในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ควรที่ จะจัดอบรมการพึ่งพาตนเองด้วยหลักธรรมบ้าง เรื่องเศรษฐกิจบ้างชี้ให้รู้จักคุณ รู้จักโทษของความ ฟุ่มเฟือย
๕. ความเป็นผู้รู้จักกาลเวลาอันเหมาะสม บางครั้งผู้นำก็ทำงานโดยไม่คำนึงถึงเวลา งานที่แท้จริง บางครั้งก็เลิกงานก่อน	เวลาเป็นเรื่องสำคัญของการทำงาน ผู้นำควร ตระหนักถึงความสำคัญของชุมชนเป็นหลักเห็น งานส่วนรวมเป็นสำคัญ
๖. ความเป็นผู้รู้จักบริษัท ชุมชน ผู้นำ เทศบาลตำบลยังเข้าไม่ถึงชุมชน	ผู้นำเทศบาลตำบลควรออกไปสำรวจความทุกข์ ยากของประชาชน หรือ ปัญหาของประชาชน โดย

เท่าที่ควร เนื่องจากในเขตเทศบาลตำบลมีพื้นที่กว้างขวาง การเข้าถึงประชาชนจึงเกิดความลำบาก ไม่สามารถจะรู้ปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริง	อาจจะจัดการประชุมขึ้นภายในเขตเทศบาล เช่น นายกเทศมนตรีพบปะประชาชน เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการรู้สาเหตุของปัญหาภายในชุมชนอย่างแท้จริง
๗. ความเป็นผู้รู้จักบุคคล ผู้นำเทศบาลตำบลมีปัญหาเกี่ยวกับด้านบุคคลมากพอสมควร โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยของการเที่ยวและอาร มณ์รุนแรง ชอบมั่วสุมตามสถานที่ต่างๆ	ผู้นำเทศบาล ควรจัดอบรม หรือสัมมนาให้แก่วัยรุ่นตามความเหมาะสม โดยเฉพาะปัญหายาเสพติด การมั่วสุม การทะเลาะวิวาท เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ชุมชนมีการพัฒนาและน่าอยู่มากยิ่งขึ้น

๔.๕ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

แผนภาพที่ ๔.๑ ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการพัฒนาองค์กร

การที่จะพัฒนาองค์การได้อย่างดีและทำให้องค์การนั้นมีการพัฒนาที่ดีทั้งในด้าน องค์ความรู้ขององค์การ กระบวนการทำงานขององค์การ และสามารถ ทำงานบรรลุเป้าหมายที่องค์การตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้นำองค์การถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีแรงผลักดันให้องค์การเกิดการพัฒนาได้ อย่างเห็นได้ชัด ฉะนั้น นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหนองสอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ซึ่งเป็น ผู้นำชุมชนระดับท้องถิ่น นำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์การ โดยมีค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้

๑. อัตตัญญูตา ผู้นำควรรู้ว่าตนเองมีคุณสมบัติ มีความสามารถอย่างไร และต้องรู้จัก พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ผู้นำที่ดีนั้นจะต้องสำรวจอยู่เสมอว่าตนเองมีจุดอ่อนจุดแข็งอะไรแล้ว ดำเนินการปรับปรุงจุดอ่อนของตน ในขณะเดียวกันก็พัฒนาจุดแข็งของตนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ กล่าวคือผู้นำ ที่ดีควรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงแห่งโลก ได้อย่าง แท้จริงเพื่อให้สามารถนำพามวลชนและองค์กรไปสู่จุดหมายได้ตามเป้าหมายที่วางไว้

๒. กาลัญญูตา ผู้นำควรรู้จักเวลาที่ควรประกอบกิจการงานต่าง ๆ หรือทำงานให้ทันกับ เวลา เหมาะกับเวลาและรู้คุณค่าของเวลา ผู้นำที่ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องเป็นผู้รู้จักการบริหาร เวลาหรือวางแผนให้เหมาะสมกับเวลาอย่างถูกต้อง

๓. ปริสัณญูตา ผู้นำควรรู้สังคม ตั้งแต่ในขอบเขตที่กว้างขวางจากสังคมโลกสังคม ประเทศชาติ ว่าอยู่ในสถานการณ์อย่างไร มีปัญหาอย่างไร จึงจะสามารถเข้าใจความต้องการของสังคม นั้นได้ถูกต้อง หรือแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด นอกจากนี้ยังต้องเข้าใจในระเบียบ กฎเกณฑ์วัฒนธรรม ประเพณีของสังคมนั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงสถานการณ์ ต่างๆ ของสังคมนั้นๆ ได้ อย่างถูกต้อง และในที่สุด สามารถ นำความสงบสุข สันติสุข ความก้าวหน้ามาสู่มวลชน หมู่คณะและ สังคมได้

๔. มัตตัญญูตา ผู้นำควรรู้จักความพอดี กล่าวคือ ต้องรู้จักขอบเขตความพอเหมาะใน การทำงานในเรื่องต่าง ๆ ดังนั้น ผู้นำที่ดีนั้นจะต้องรู้จักความพอเหมาะพอควรในการที่จะทำกิจการทุก อย่างให้ลุล่วงไปด้วยดีตามเป้าหมายที่วางไว้

๕. ธัมมัญญูตา ผู้นำควรรู้หลักการ รู้งาน รู้หน้าที่ รู้กติกาที่มีความเกี่ยวข้องในการ ดำเนินงาน กล่าวคือ ผู้นำนั้นจะต้องรู้จักสาเหตุของปัญหาอย่างแท้จริง รู้หลักการ รู้กฎ กติกาเหล่านี้ ให้ชัดเจน เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้

๖. อัตถัญญูตา ผู้นำควรรู้ความมุ่งหมายและรู้จักผล กล่าวคือ ผู้นำที่ดีจะต้องรู้จัก จุดหมาย หรือเป้าหมายของหลักการที่ตนปฏิบัติ เข้าใจวัตถุประสงค์องค์การว่าจะไปทางไหนเพื่อ ประโยชน์อะไร เพื่อให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างถูกต้องตามเป้าหมายนั้น

๗. บุคคลปริปริญญูตา ผู้นำควรรู้ประเภทของบุคคลที่จะต้องเกี่ยวข้องด้วย รู้ว่าควร จะปฏิบัติต่อเขาได้ถูกต้องเหมาะสมและได้ผลอย่างไร ดังนั้นผู้นำที่ดีย่อมต้องรู้บุคคล รู้ประเภทของบุคคล ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เพื่อให้สามารถเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงานในการบริหารงานทุกๆด้าน เพื่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกคน ตลอดจนสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้า ให้กับหมู่คณะและองค์กรได้ตามเป้าหมายที่วางไว้